

מיני-רציו:

* העתירה להורות למשיבים לכלול את תרופת הארביטוקס בסל שירותי הבריאות נדחתה, משנקבע כי לא נפל פגם באמות-המידה המנחות את ועדת הסל בקביעת סדרי העדיפויות בין הטכנולוגיות הרפואיות החדשות

* בריאות – ביטוח בריאות ממלכתי – סל שירותי הבריאות

* משפט חוקתי – זכויות הפרט – הזכות לשירותי בריאות

* משפט מינהלי – בגץ – ביקורת שיפוטית

עתירה המופנית כנגד אי הכללתה של תרופת הארביטוקס בסל שירותי הבריאות הזוכה למימון ציבורי. תרופת הארביטוקס מהווה תרופה חדשנית לטיפול במחלת סרטן המעי הגס.

ביהמ"ש העליון בשבתו כבג"ץ קבע:

ספק אם הדרישה למימון ציבורי של תרופות חדשניות עשויה למצוא אחיזה בגרעין הקשה של הזכויות החוקתיות המנויות בחוק היסוד. אף לפי גישה פרשנית המרחיבה את היקפה החוקתי של הזכות לכבוד מעבר לרמת המינימום ההכרחי בתחום הרווחה והביטחון הסוציאלי, דומה כי רק בנסיבות חריגות ויוצאות-דופן תקום חובה חוקתית על רשויות המדינה לממן תרופה פרטנית מסוימת. דומה, כי בעניין העותרים לא הוכחה פגיעה בזכות חוקתית.

הזכות לשירותי בריאות ציבוריים עומדת על רגליה שלה כזכות חוקתית. ממכלול ההסדרים הקבועים בחוק זכויות החולה ובחוק ביטוח בריאות ממלכתי, מתבקשות שתי מסקנות עיקריות: ראשית, סל שירותי הבריאות אינו מתיימר לכלול את מלוא השירותים הרפואיים האפשריים, בהיקף וברמה אופטימאליים להם עלול להיזקק הפרט. שנית, במצב המשפטי הקיים מוכרת בשיטתנו המשפטית זכות חוקתית לשירותי בריאות ציבוריים בהיקף רחב יותר מליבת המינימום של שירותי הבריאות הבסיסיים הנדרשים לקיום אנושי בחברה. בגרעין של הזכות נכללים אותם שירותי בריאות שהמדינה מחויבת לממנם. במעטפת מצויים יתר שירותי הבריאות שאינם נכללים במסגרת סל היסוד האמור. היקף הזכות החוקתית לשירותי בריאות ציבוריים מעבר לסל היסוד, נגזר מחוק התקציב השנתי.

הטענות בעתירה מכוונות כנגד סמכותה ואופן הפעלת שיקול-דעתה של ועדת הסל בעת קביעת תכולתו של סל שירותי הבריאות במסגרת התקציב הקיים. תפקידה של ועדת הסל הוא לייצג לגורמים הרלוונטיים בעניין קביעת סדרי העדיפויות בין הטכנולוגיות הרפואיות החדשות לצורך הרחבת הסל. מלאכה זו היא קשה. במסגרת זו, השיקול התקציבי הינו שיקול לגיטימי וענייני שועדת הסל רשאית להתחשב בו. חשוב להדגיש כי ועדת הסל מהווה חלק מהמינהל הציבורי והיא מחויבת בפעולותיה לכללי המשפט המנהלי. בענייננו, באמות-המידה המנחות את ועדת הסל בקביעת סדרי העדיפויות בין הטכנולוגיות הרפואיות החדשות, לא נמצא פגם המחייב התערבות בג"ץ.

אף אין לומר כי המלצת ועדת הסל לעניין דירוג תרופת הארביטוקס הינה בלתי סבירה במידה המחייבת התערבות בה. היא גם אינה מהווה הפליה פסולה של העותרים ביחס לחולים אחרים שהתרופות להן הם זקוקים נכללות בסל שירותי הבריאות. בנסיבות בהן המשאבים הציבוריים אינם מספיקים לכל הצרכים וכל הנצרכים, יש צורך בהקצאת המשאבים לפי סולם עדיפויות שמטבע הדברים יוצר הבדלים בין אדם לאדם ובין קבוצה לקבוצה. הבדלים אלה אינם מהווים הפליה פסולה, כל עוד הם מבוססים על שיקולים ענייניים וסבירים.